

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Економічний факультет НУБіП України
Кафедра фінансів

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

13-14 вересня 2018 року

КИЇВ – 2018

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Університет Яна Кохановського, Польща
Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Аграрний університет Молдови, Молдова
Хмельницький національний університет
Національний університет харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Вінницький національний аграрний університет
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
Кафедра фінансів НУБіП України

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів

13-14 вересня 2018 року

КИЇВ – 2018

УДК 336:37.091.217:338.43(477+100)
ББК 65.26-1*65.2/4-65.9

*Рекомендовано Вченою Радою Економічного факультету
НУБіП України
Протокол № 1 від 30.08.2018 року*

Редакційна колегія: д.е.н., професор Кваша С. М., д.е.н., професор Діброва А. Д., д.е.н., професор Давиденко Н. М., д.е.н., професор Пасічник Ю. В., к.е.н. Негода Ю. В.

Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 13-14 вересня 2018 року) – Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2018. – 262 с.

ISBN

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом обговорення учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід», що відбулася у м. Києві 13-14 вересня 2018 року у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, працівників сільського господарства, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку аграрної науки.

Організаційний комітет Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід» не завжди поділяє думку викладену в доповідях учасників конференції.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасникам конференції.

Повну відповідальність за достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

УДК 336:37.091.217:338.43(477+100)
ББК 65.26-1*65.2/4-65.9

ISBN

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні проблеми та тенденції розвитку фінансової системи України

	<i>Стр.</i>
Агрес О. Г., Садура О. Б., Колодій А. В. ПРОЦЕС СПІВПРАЦІ БАНКІВСЬКОГО ТА СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ	10
Алескерова Ю. В. МЕХАНІЗМ ПІЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ	13
Апілат Д. О. ОЦІНКА РІВНЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	17
Березовська Л. О. ОЦІНКА ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ	21
Богатько А. С. СУЧАСНИЙ СТАН БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	24
Богріновцева Л. М. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ	31
Вільчинська Н. Л., Алескерова Ю. В. ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	34
Грицина О. В., Синявська Л. В., ОСНОВНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	38
Дем'яненко В. Є. ФОРМУВАННЯ В АГРОСФЕРІ ФІНАНСОВО-САМОДОСТАТНЬОГО САМОВРЯДУВАННЯ	40
Дзюбенко О. Б. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	44
Dimitrov I. THE EUROPEAN EXPERIENCE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR	47
Єгоричева С. Б. РИНОК КОРПОРАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	50
Жовніренко О. В. АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	53
Іванова А. І. РЕФОРМУВАННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ	56

Катан Л. І.	58
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ТА БЮДЖЕТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ	
Кириченко А. В.	61
НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ УКРАЇНИ ТА ЇХ РОЗВИТОК	
Ключка О. В.	64
РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ У КОНТЕКСТІ СТРУКТУРНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Коваленко Ю. М., Орлова Н. С.	68
ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ НА РИНКАХ КАПІТАЛІВ	
Козій Н. С.	70
ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ГОТІВКОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ	
Косторной С. В., Дмитров О. М.	73
ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС НА ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Лабенко О. М.	76
РЕГУЛЮВАННЯ ВПЛИВУ АГРОВИРОБНИЦТВА НА ЕКОСИСТЕМУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПЛАТЕЖІВ ЗА ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ	
Мрачковська Н. К.	78
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ	
Nehoda Y. V.	80
INTERBUDGET RELATIONS IN UKRAINE	
Олійник Є. О.	83
ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Олійник Л. А.	86
ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ БАЗИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
Паливода Т. В.	89
СТРАТЕГІЯ ПАРТНЕРСТВА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ТА СФЕРИ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
Пасічник Ю. В.	91
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	
Рогач С. М.	94
УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	
Серських Н. С.	98
ПРОФЕСІЙНІ ПОСЛУГИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	

Сова В. М.	101
ОРГАНІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	
Титарчук І. М.	104
СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН І ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	
Томчук М. О., Льовкіна О. В.	108
ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ЇХ ОПОДАТКУВАННЯ	
Тулуш Л. Д.	113
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ПОДАТКОВИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ СУБ'ЄКТАМ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	
Федоришина Л. І.	116
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
Філіпчук В. Р.	120
БАЗИСИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	
Яворська В. О.	123
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ В УКРАЇНІ	

Секція 2. Перспективи фінансового забезпечення інвестиційних процесів в аграрному секторі економіки України

Вдовенко Л. О.	125
ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
В'ялець О. В.	128
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Герасименко І. О.	130
ДІЯЛЬНІСТЬ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ЯК ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТУВАННЯ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	
Гурська Л. Л.	133
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	
Гуцул Т. А.	136
ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В МОЛОКОПРОДУКТОВОМУ ПІДКОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	
Давиденко Н. М.	137
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	

Дем'яненко І. В., Буряк А. В.	141
КРЕДИТНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	
Думанська І. Ю.	144
ВІДМІННОСТІ РЕГЛАМЕНТУ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В НАУКОВИХ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКАХ АПК	
Жихор О. Б., Баранова В. В.	147
ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНСЬКОГО АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
Іванова С. М.	150
РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ	
Крисанов Д. Ф.	153
ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Кульбач Ю. О.	156
КАПІТАЛІЗАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІСЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ІРО	
Лемішко О. О.	159
САМОФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	
Молдаван Л. В.	162
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ГОСПОДАРСТВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ УСУНЕННЯ	
Олійник А. С.	167
ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Онишко С. В.	170
РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В НАРОЩУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Петруха С. В.	173
ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Савін Р. С.	176
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВЕЛИКИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ: ІНВЕСТИЦІЙНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Свереда З.	179
ВИКЛИКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ	
Скрипник Г. О.	183
ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ БАНКАМИ УКРАЇНИ	

Тітенко З. М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	186
Яцух О. О. ДОМІНАНТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	189

Секція 3. Управління фінансами суб'єктів підприємництва: проблеми теорії та практики

Васильчук І. П. ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФІНАНСУВАННЯ КОРПОРАЦІЙ: ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	192
Вдовенко І. С. РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	195
Гришук Н. В. АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	198
Дема Д. І. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО АГРАРНОГО ПОДАТКУ	201
Олійник О. В., Макогон В. В. РИНКОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА	204
Олійник О. О. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА	207
Першко Л. О., Васерук В. В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ	210
Пойда-Носик Н. Н. ЗМІНА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	213
Собчишин В. М., Ракецька Ю. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	2016
Трусова Н. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	218

*Секція 4. Проблеми та перспективи організації та управління
фінансовою безпекою аграрних суб'єктів господарювання*

Балджи М. Д. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	222
Васілевська Н. С. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПОМОЖНИМ СТАНОМ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	225
Григорук П. М., Хрущ Н. А. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ-БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	228
Грубінка І. І. КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ	231
Гуцаленко О. О. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	234
Данилевська-Жугунісова О. Є. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	238
Крупка М. І. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	241
Мельниченко І. В. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	244
Мокану N. STATE SUPPORT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF MANAGEMENT THEIR FINANCIAL SECURITY	247
Олійник Т. І. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ – АСПЕКТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	249
Сорока А. М. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	252
Tanklevska N. CONCEPTS OF FINANCIAL SAFETY MANAGEMENT OF AGRICULTURAL FUNCTIONING	255
Томашук І. В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	258

3. Методика розрахунку рівня економічної безпеки України: затверджена Міністерством економіки України від 02.03.2007 року №60 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=03WN62B99B>

4. Нагайчук Н. Г. Інструментарій управління фінансовою безпекою страховиків / Н. Г. Нагайчук // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2014. – № 2. – С. 195–198.

Вільчинська Н. Л.,

викладач економічних дисциплін

Технологічно – промислового коледжу ВНАУ (м. Вінниця)

Алескерова Ю. В.,

д.е.н. доцент

Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця)

tuv@email.ua

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

У соціально – економічному середовищі України відбуваються значні переміни. Вони кардинально впливають на діяльність суб'єктів господарювання в умовах діючої конкуренції. Для того щоб забезпечити високий рівень розвитку, необхідно визначити джерела, які б забезпечили діяльність підприємств на прибутковій основі. Більшу частину операцій, яке здійснює підприємство безперервно супроводжується фінансовими потоками.

Фінансовий потік – це цілеспрямований рух, зміна (обсягів, типів, форм та видів) фінансових ресурсів певного суб'єкта господарювання, що здійснюється спільно з відповідними його грошовими потоками (еквівалентні фінансові потоки) або без них (безеквівалентні фінансові потоки), але обов'язково з урахуванням фактора часу, та відбиває ліквідність зазначених фінансових ресурсів [1, с.328].

Згідно з класифікацією фінансових потоків, запропонованою І.А. Бланком, Г.С. Гаврильченко та іншими науковцями, в залежності від сфери обігу вони поділяються на внутрішні та зовнішні.

Внутрішній фінансових потік являє собою оборот фінансових ресурсів всередині підприємства, а зовнішній, за його межами. При цьому величина внутрішнього фінансового потоку не впливає суттєво на величину залишків фінансових ресурсів підприємства, оскільки являє собою зміну місця знаходження та форми фінансових ресурсів, якими розпоряджається підприємство. Величина зовнішнього фінансового потоку, навпроти суттєво впливає на величину залишку фінансових ресурсів підприємства.

Провідну роль у забезпеченні розвитку підприємства відіграють внутрішні фінансові потоки, які представлені, головним чином власними коштами підприємства.

Головним елементом внутрішнього фінансового потоку підприємства є чистий прибуток, який є одним із найважливіших економічних показників, що характеризує кінцеві результати діяльності підприємства. Кількісно він становить різницю між сумою прибутку до оподаткування і сумою внесених у бюджет податків з прибутку, економічних санкцій та інших обов'язкових платежів підприємства, які покривають за рахунок прибутку.

Не менш важливим елементом внутрішнього фінансового потоку є амортизаційні відрахування від використовуваних власних основних засобів і нематеріальних активів. Згідно з П(С)БО, амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, яка амортизується протягом строку їх корисного використання (експлуатації)[5]. Амортизаційні відрахування перебувають у постійному русі і використовуються для того, щоб розширити або відновити діючі основні засоби, які підвищують ефективність виробництва. Перевагою амортизаційних відрахувань як джерела внутрішніх коштів в тому, що вони існують в будь – якому фінансовому становищі підприємства, завжди залишаються і є тимчасово вільними грошовими коштами, якими підприємство розпоряджається самостійно. Особливого значення вони набувають на підприємствах з високою вартістю використовуваних власних основних засобів і нематеріальних активів. Амортизаційні відрахування можуть бути фінансовою базою самостійності підприємств, оскільки мало залежать від кон'юнктурних

змін, пов'язаних з результатами господарської діяльності підприємств. Практика свідчить, що збільшення питомої ваги відрахувань збільшує витрати виробництва, знижує конкурентоздатність продукції, зменшує обсяг прибутку і скорочує можливості підвищення економічного рівня розвитку підприємства. З іншого боку, зниження питомої ваги відрахувань продовжує строк обігу засобів, вкладених у придбання основних засобів, і, як наслідок знижує конкурентоспроможність продукції, призводить до втрати позицій підприємства на ринку.

Найбільш оптимальним показником, який відбиває ефективне використання внутрішніх фінансові потоки підприємства, є фінансовий потік.

Фінансові потоки характеризуються в межах періоду, що аналізується [2,с.39]. Чистий фінансовий потік розуміється як різниця між вхідними і вихідними потоками (нетто-потік), що може набувати позитивного і від'ємного значення.

На мікрорівні чистий фінансовий потік має такий вигляд:

$$\text{ЧФП} = \text{П} + \text{А} + \text{Кр.з.} - \text{Д.з.},$$

де ЧФП – чистий фінансовий потік; П – прибуток (фінансовий результат після оподаткування); А – амортизаційні відрахування; Кр.з. – кредиторська заборгованість; Д.з. – дебіторська заборгованість.

Кількісна характеристика фінансових потоків відображається у абсолютних і відносних показниках. Набір оціночних показників залежить від мети та напрямків дослідження.

Окрім традиційних показників оцінки внутрішніх фінансових потоків підприємства вважаємо за доцільне використовувати спеціальні показники.

Коефіцієнт співвідношення чистого фінансового потоку та чистого прибутку, який показує питому вагу чистого прибутку в чистому фінансовому потоці у звітному періоді. Економічна суть цього коефіцієнта полягає у визначенні пропорцій між доступними підприємству фінансовими ресурсами та

отриманим чистим прибутком; відносного показника міцності чистого фінансового потоку.

$$K_c = \frac{\text{ЧФП}}{\text{Пч}}$$

де Пч – чистий прибуток підприємства.

Коефіцієнт відтворення необоротних активів за рахунок чистого фінансового потоку. Він розраховується як співвідношення чистого фінансового потоку за звітний період до величини необоротних активів. Ці активи мають матеріальну форму і тим самим відображають особливості виробничого процесу. Цей коефіцієнт визначає питому вагу доступних підприємству фінансових ресурсів, які потенційно можуть спрямовуватися на відтворення необоротних активів, нове виробництво.

$$K_B = \frac{\text{ЧФП}}{H_a}$$

де H_a – необоротні активи підприємства.

Таким чином, проведені дослідження джерел формування внутрішніх фінансових потоків підприємства дозволили визначити їх склад, особливості створення та функціонування, а також окремі показників їх оцінки. Використання цих коефіцієнтів забезпечить комплексний аналіз фінансових потоків підприємства, може демонструвати певні тенденції в його загальногосподарській діяльності, дасть змогу оперативно реагувати на їх зміну.

Список використаних джерел:

1. Азаренкова Г.М. Фінансові потоки в системі економічних відносин: монографія / Г.М. Азаренкова. – Х.: ІНЖЕК, 2006. – С.328.
2. Гудзь. О.Є. Вісник Сумського нац. аграр. універ. Серія:Фінанси і кредит. №1 (22), 2007, С. 35-41.
3. Лагодієнко В.В. Фінансові потоки підприємств аграрного сектору / В.В. Лагодієнко, Н.В. Лагодієнко. – Збір. наук. праць за Матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка. Пріоритетні напрями науки» (Польща, Закопане, 29.11.2015р.-30.11.2015р.). – Варшава, 2015. – С. 55-58.
4. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі бухгалтерського обліку та фінансового менеджменту // Вісн. Дніпропетр. держ. фін.-екон. ун-ту. 2012. № 1 (9). С. 105–108.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

6. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М.Р. Лучко, С.М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.

Грицина О. В.,

к.е.н., доцент

Синявська Л. В.,

к.е.н., доцент

Львівський національний аграрний університет (м. Львів)

1971slvs@gmail.com

ОСНОВНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Практика наповнення місцевих бюджетів в Україні підтвердила недостатність доходів місцевих бюджетів для ефективного вирішення завдань, що стоять перед суспільством в перехідний період. Про це свідчать дослідження багатьох науковців.

Існуючий механізм розподілу регульованих загальнодержавних податків створив ситуацію, за якої були відсутні встановлені правила гри між центром та областями, областями та районами й муніципалітетами і т. д., що прирікало нижчестоящі бюджети на невизначеність і непередбачуваність, вело до зростання споживацьких настроїв у регіонах, суб'єктивізму в перерозподілі бюджетних коштів між ланками бюджетної системи, що в кінцевому результаті зумовило слабкість інституту місцевих фінансів.

Фінансовий ресурс місцевих бюджетів формується з урахуванням змін, внесених до Податкового і Бюджетного кодексів України та інших законодавчих актів, зокрема: скасування місцевих зборів; скорочення кількості податків шляхом їх об'єднання за відповідною специфікою; встановлення нових нормативів відрахувань податку на доходи фізичних осіб. Розмір податку, відповідно, варіюється від 5% - для пасивних доходів, 15% - для пенсій, 18% - для всіх інших видів доходів. За новими нормативами, бюджети міст обласного значення, районів отримують 60 % від даного податку, обласні

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Київ, 13-14 вересня 2018 року)